

BURAK SÖZER

*Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi Öğretim Görevlisi
(Kazakistan, Türkistan), e-mail: sozer.burak@ayu.edu.kz
<https://orcid.org/0000-0002-1313-4900>*

**‘PIERRE VE JEAN’ İLE ‘MATMAZEL FİFİ’ ÖRNEĞİNDE GUY DE MAUPASSANT
ÖYKÜCÜLÜĞÜ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME**

Özet. Yaşanmış veya yaşanması mümkün olan olayları mekân ve zaman çerçevesinde ele alarak gelişen olay hikâyeciliği, 19. yüzyılın ikinci yarısında Guy de Maupassant’ın eserleriyle modern örneklerini vermeye başlamıştır. Romanları ve diğer eserlerine oranla özellikle öyküleriyle tanınan Maupassant, Flaubert aracılığıyla Emile Zola, Daudet ve Huysman ile tanışmış Fransız edebiyatının öykü geleneğine katkıda bulunmuştur. Özellikle doğduğu ve büyüdüğü çevrenin motiflerini hikâyelerine aktaran yazar, Türk edebiyatında da Ömer Seyfettin başta olmak üzere birçok yazarı etkilemiştir. Olay hikâyeciliğinin temelini oluşturan mekân ve karakter birlikteliği, yazarın öykülerinde ön plana çıkmaktadır. Ayrıca Alman filozof Schopenhauer’in etkisiyle karamsar bir dünya görüşü ile öykülerine yön veren Maupassant’ın bu yaklaşımı kahraman tahlilinde etkili olmuş, doğup büyüdüğü çevre eserlerine yansımıştır.

Bu çalışmanın amacı; vaka temelli ele alınan serim, düğüm ve çözüm planlarıyla bir olayı sonuçlandırılmış şekilde aktararak dünya edebiyatında olay öykücülüğü şeklinde adlandırılan hikâye tarzının çerçevesinde, Guy de Maupassant’ın ‘Pierre ve Jean’ ile ‘Matmazel Fifi’ adlı eserlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Çalışmada, Maupassant’ın karakteristik hikâyeciliğinin desenlerini içeren bu iki eser, nitel araştırmada veri analizi yöntemlerinden doküman incelemesi ile değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, ele alınan eserlerde Maupassant’ın öykücülüğünün örnekleri olan karakter analizi, doğa – mekân ilişkisi ve realist üslup unsurları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Olay Öykücülüğü, Guy de Maupassant, Fransız Edebiyatı, Realizm, Natüralizm.

Бурак Сөзер

*Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің оқытушысы
(Қазақстан, Түркістан қ.), e-mail: sozer.burak@ayu.edu.kz*

**Ги де Мопасанның әңгімелерін «Пьер мен Жан» және
«Мадмуазель Фифи» мысалында бағалау**

Аңдатпа. Болған немесе басынан кешуі мүмкін оқиғаларды кеңістік пен уақыт аясында қарастыру арқылы дамыған оқиғаны баяндау ХІХ ғасырдың екінші жартысында Ги де

*** Bize doğru alıntı yapınız:**

Burak Sözer «Pierre ve Jean» Ile «Matmazel Fifi» Örneğinde Guy De Maupassant Öykücülüğü Hakkında Bir Değerlendirme // Ясауи университетінің хабаршысы. – 2022. – №2 (124). – Б. 36–47.
<https://doi.org/10.47526/2022-2/2664-0686.03>

*** Cite us correctly:**

Burak Sözer «Pierre ve Jean» Ile «Matmazel Fifi» Örneğinde Guy De Maupassant Öykücülüğü Hakkında Bir Değerlendirme [An Assessment on Guy de Maupassant’s Stories: the Example of «Pierre and Jean» and «Mademoiselle Fifi»] // Ясауи университетінің хабаршысы. – 2022. – №2 (124). – Б. 36–47.
<https://doi.org/10.47526/2022-2/2664-0686.03>

Мопассан шығармалары арқылы заманауи үлгілерді бере бастады. Романдары мен басқа да шығармаларына қарамастан, әсіресе әңгімелерімен танылған Мопассан Флобер арқылы Эмиль Золя, Дауде және Гюйсманмен танысып, француз әдебиетінің әңгіме дәстүріне өз үлесін қосты. Өзі туып-өскен ортаның мотивтерін жеткізген автор түрік әдебиетіндегі көптеген жазушыларға, әсіресе Өмер Сейфеттинге әсер етті. Оқиғаны баяндаудың негізін құрайтын кеңістік пен кейіпкердің үйлесімі автор әңгімелерінде алдыңғы орынға шығады. Сондай-ақ неміс философы Шопенгауэрдің ықпалымен әңгімелерін пессимистік дүниетанымға бағыттаған Мопассанның бұл жолы қаһарманды талдауда тиімді болып, өзі туып-өскен орта шығармаларында тікелей көрініс тапқан.

Бұл зерттеудің мақсаты Ги де Мопассанның «Пьер мен Жан» және «Мадмуазель Фифи» шығармаларын әлем әдебиетіндегі оқиғаны баяндау деп аталатын оқиға стилі аясында, оқиғаны қорытынды, түйін және шешу жоспарларымен жеткізу арқылы салыстыра зерттеуге негізделген. Зерттеуде Мопассанның өзіне тән әңгімелеу үлгілері қамтылған әрі бұл екі еңбек сапалы зерттеудегі деректер жинау әдістерінің бірі – құжатты талдау арқылы бағаланды. Зерттеу нәтижесінде қарастырылған шығармалардан Мопассанның әңгіме айту үлгісі болып табылатын кейіпкерлерді талдау, табиғат-кеңістік қатынасы және реалистік стиль элементтері де орын алады.

Кілт сөздер: баяндау, Ги де Мопассан, француз әдебиеті, реализм, натурализм.

Burak Sözer

*Lecturer of Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University
(Kazakhstan, Turkistan), e-mail: sozer.burak@ayu.edu.kz*

An Assessment on Guy de Maupassant's Stories: the Example of «Pierre and Jean» and «Mademoiselle Fifi»

Abstract. Event storytelling, which developed by dealing with the events that happened or could be experienced within the framework of space and time, started to give modern examples in the second half of the 19th century with the works of Guy de Maupassant. Despite his novels and other works, Maupassant, who is especially known for his stories, met Emile Zola, Daudet and Huysman through Flaubert and contributed to the short story tradition of French literature. The author, who conveys the motifs of the environment he was born and grew up in, has influenced many writers in Turkish literature, especially Ömer Seyfettin. The combination of place and character, which forms the basis of event storytelling, comes to the fore in the author's stories. In addition, this approach of Maupassant, who directed his stories with a pessimistic worldview under the influence of the German philosopher Schopenhauer, was effective in the analysis of the hero and was directly reflected in the works of the environment where he was born and grew up.

The aim of this study is to analyze Guy de Maupassant's works named «Pierre and Jean» and «Mademoiselle Fifi» comparatively within the framework of the story style called event storytelling in world literature. In the study, these two works, which contain the patterns of Maupassant's characteristic storytelling, were evaluated by document analysis, one of the data analysis methods in qualitative research. As a result of the study, character analysis, nature-space relationship and realist style elements, which are examples of Maupassant's storytelling, were found in the works discussed.

Keywords: Event storytelling, Guy de Maupassant, French literature, Realism, Naturalism.

Бурак Созер

*преподаватель Международного казахско-турецкого университета имени Ходжи Ахмеда Ясави
(Казakhstan, г. Туркестан), e-mail: sozer.burak@ayu.edu.kz*

Оценка рассказов Ги де Мопассана на примере «Пьера и Жана» и «Мадмуазель Фифи»

Аннотация. Событийное повествование, которое развивалось путем обращения к событиям, которые произошли или могли быть пережиты в рамках пространства и времени, начало давать современные примеры во второй половине XIX века в работах Ги де Мопассана. Несмотря на свои романы и другие произведения, Мопассан, который особенно известен своими рассказами, познакомился с Эмилем Золя, Доде и Гюйсманом через Флобера и внес свой вклад в традицию коротких рассказов во французской литературе. Автор, передающий мотивы среды, в которой он родился и вырос, оказал влияние на многих писателей турецкой литературы, особенно на Омера Сейфеттина. На первый план в рассказах автора выходит сочетание места и персонажа, составляющее основу событийного повествования. Кроме того, такой подход Мопассана, направлявшего свои рассказы с пессимистическим мировоззрением под влиянием немецкого философа Шопенгауэра, был эффективен при анализе героя и прямо отражался в произведениях той среды, где он родился и вырос. Целью данного исследования является сравнительный анализ произведений Ги де Мопассана «Пьер и Жан» и «Мадмуазель Фифи» в рамках стиля повествования, называемого в мировой литературе событийным повествованием. В ходе исследования эти две работы, содержащие образцы характерного для Мопассана повествования, оценивались с помощью анализа документов – одного из методов сбора данных в качественных исследованиях. В результате исследования в обсуждаемых произведениях были обнаружены характерный анализ, отношения природы и пространства и элементы реалистического стиля, являющиеся образцами повествования Мопассана.

Ключевые слова: событийное повествование, Ги де Мопассан, французская литература, реализм, натурализм.

Fransa'nın ve Avrupa'nın savaşlarla boğuştuğu, sosyal düzenin önce ekonomik sonra ahlaki ve toplumsal olarak buhran içerisinde olduğu bir dönemde, 1850 yılında dünyaya gelen, Fransız ve dünya edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Guy de Maupassant, hikâye ve romanlarında sıklıkla mekân olarak kullanacağı Normandiya bölgesinde hayatı öğrenmeye başlamıştır. Çocukluğundan itibaren başta Shakespeare olmak üzere dünya klasikleriyle ilgili olmasında annesi Laure le Poitevin'in büyük payı vardır. Kültürlü ve sanatsever bir kadın olan annesine çok düşkün olan Maupassant, 1869'da hukuk okumaya başlamış ancak Fransa ile Almanya arasında ortaya çıkan savaş, eğitimine ara vermesine ve savaşa katılmasına neden olmuştur.

Prusya Savaşı süresince yaşadıkları başta olmak üzere içerisinde bulunduğu sosyal cemiyeti, sanat yaşamı boyunca hikâyelerinde konu edinecek olan Maupassant, Eğitim Bakanlığı kadrosunda yer alarak çalışmaya başlasa da bu rutin işten memnun kalmayıp işinden ayrılmış ve 1871'den itibaren üretken bir şekilde şiir, roman ve hikâye yazmaya başlamıştır. Çalışma hayatı boyunca içerisinde bulunduğu bürokrat ortamından da beslenerek eserlerindeki karakter, mekân ve ruhsal çeşitliliği artırmıştır.

Fransız yazarın hayatında annesi oldukça önemli bir figürdür. Babasının erken yaşta kendilerini terk etmesi, ona karşı duyduğu hislerin zayıflamasına neden olmuştur. Annesi ise edebiyat ve sanatla yakından ilgilenen entelektüel bir kişiliktir. Maupassant'ın hayatındaki dönüm noktalarından biri de annesinin çocukluk arkadaşı olan Flaubert ile tanışmasıdır. Realist - natüralist ekolün en önemli isimlerinden Emma Bovary'nin yaratıcısı, Maupassant'a gerçeği farklı bir bakış açısı ile gözlemlemeyi ve algıladıklarını kurgulamayı öğretmeye çalışmıştır. Bu sayede Emile Zola, Turgenyev, H. James ve Goncourt ile de tanışmış ve 1880'den 1891'e kadar sürecek sanat hayatında 307 hikâye ile 6 roman yayımlamıştır.

İlk yapıtları itibarıyla edebiyat dünyasında adını duyurmayı başaran genç yazar, düzenli bir şekilde yazmaya başlamış ve *La Maison Tellier* isimli hikâye serisi ile gözlemlerini yoğun bir yapı

ve derin bir kurgu ile aktarmaya başlamıştır. Dönemi süresince biçem, gözlem, içerik ve derinlik bakımından hem doğal hem de uyumlu bir üslup yakalayan Maupassant, bu süreçte başta çocukluğunun geçtiği Normandiya bölgesi ve Cezayir, İtalya, İngiltere ve Sicilya gibi bölgelerde yaşadıklarını eserlerine yansıtmıştır.

Karakterleri üzerinden de yansıttığı korku, yalnızlık, ruhsal bunalımlar ve varoluş problemleri, Maupassant'ın hayatında bizzat yaşadığı duygular olmuş ve bu durum onun yaşadığı frengi hastalığının ilerlemesine neden olmuştur. *Le Horla*, *Notre Coeur*, *La Vie Errante* gibi yapıtlarında, kahramanları üzerinden yaşadığı zihin yorgunluğunu ve aklından bir türlü çıkartamadığı ölüm düşüncesini yansıtmıştır. Kendi varlığı artık bir düşman hâline gelmiş ve halüsinasyonlardan bir türlü kurtulamamıştır. Çıldırma, delilik, ruh sıkıntısı, hüznün, üzüntü, ölüm, hastalıklar, ürkme, dehşet ve korku hikâyelerinin basilica konularındandır. Hastalığının ilerlemesi ile yarattığı karakterlerin yapısı da kemikleşmeye başlar. 1892 yılında durumu daha da kötüleşen yazar, akli dengesini kaybeder ve intihar girişiminde bulunur. İlk girişiminin başarısız olmasının ardından getirildiği Paris'te 1893 yılında hayatını kaybeden Maupassant, aslında nefret ettiği Paris'teki Montparnasse mezarlığına gömülür.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, vaka temelli ele alınan; serim, düğüm ve çözüm planlarıyla bir olayı sonuçlandırılmış şekliyle aktararak dünya edebiyatında olay öykücülüğü olarak adlandırılan hikâye tarzının çerçevesinde, Guy de Maupassant'ın 'Pierre ve Jean' ile 'Matmazel Fifi' adlı eserlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada nitel veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan fenomenler ile ilgili bilgi içeren yazılı, görsel ve işitsel malzemelerin analizlerini ele alır [1].

Sonuçlar ve tartışmalar

Pierre ve Jean Romanında Maupassant'ın Üslubu ve Olay Örgüsü

1887 yılında kaleme aldığı bu eserine, 'Roman Üzerine' başlıklı ön sözü ile başlayan Maupassant; sanatın, sanatçının, edebi eserin, eseri meydana getiren koşulların, kurgunun, motiflerin, biçimin ve içeriğin nasıl olması gerektiği ile ilgili noktaları tıpkı öykülerinde olduğu gibi kısa ancak yoğun bir anlatımla ifade eder. Yazara göre, sanatçı ürününde başarılı ya da başarısız olabilir, bu önemli değildir. Önemli olan bir yaratmadır. Bu süreçte sadelik, gerçekliğe bağlılık çok önemlidir ve fikirlerin, yaşanan unsurların duyurulma isteği, okurun hikâyeye ortak olması önemlidir. Bu unsurların natüralizm ve realizm kapsamında değerlendirilmesi de söz konusu olabilir ancak; Maupassant, kendini natüralist ya da realist olarak görmez.

Kısa hayatına özellikle öykü türünde çok başarılı örnekler sığdıran ve yaşadığı sinir krizlerini realist betimlemelerle kurgulayarak günlük hayatta yaşanabilecek sıradan olayları etkileyici bir şekilde anlatan Maupassant, Türkiye'de ilk baskısı 1947 yılında Bedia Kösemihal çevirisiyle yayımlanan *Pierre ve Jean*'ı yaşamının son yıllarına doğru kaleme almıştır.

Bir zamanlar Monmarte sokağında kuyumculuk yapan ve sonrasında Havre kasabasına yerleşen, burjuva ortamında bulunmuş Bay Roland, Madam Roland ile bir aile kurmuştur. Sade bir hayat süren Madam Roland, o gün sıradan bir müşteri olarak mağazaya giren Mösyö Marechal'e âşık olur ve aralarında kontrol altına alamadıkları derin, saf ve temiz bir aşk başlar. Kısa bir süre sonra ikinci çocukları Jean'ın dünyaya gelmesiyle birlikte Bay Roland, iki çocuklu ve kendisini seven bir eş ile olan bitenden habersiz bir şekilde hayatını devam ettirir. Bu süreçte Marechal, ailenin bir dostu olarak bu ilişkiler yumağında yerini almayı sürdürür.

Havre'ye yerleşme kararının alınmasıyla birlikte Roland ailesi iki çocuğu ile mutlu bir yaşama başlamaya hazırlanırken, Louise Roland için hayat bundan sonra cehenneme dönecektir. Sevdiği adam ve küçük oğlunun babası Marechal ile ayrılma zamanı gelmiştir. Ancak bu acı duygu,

Madam Roland için sonsuza kadar saklanacak bir sırdır. Fakat Maupassant'ın dünyası acımasız ve karanlık bir yerdir. Hiçbir sır, sonsuza kadar saklanamaz. Bir gün, tıpkı hayatta da olduğu gibi aniden gerçekleşen bir olay, Roland ailesinin huzurunu kaçıtır. Bay Roland'ın yakın dostu Marechal'den gelen miras haberi, bu küçük dünyaya bir bomba gibi düşer. Bay Marechal, yüklü mirasını yakın dostuna değil oğluna bırakır. Ancak bu durum, bay ve bayan Roland'ı ve ailenin sürpriz üyesi Jean'ı değil, büyük oğul Pierre'i içinden çıkamayacağı bir girdaba sürükler. Pierre, Marechal'in mirasının Jean'e kalmasını kabullenemez ve zihninde vesveseyle birlikte beslenen bir kıskançlık başlar. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır ve hırs, intikam, acı, kıskançlık ve toplumsal yozlaşmanın etkisiyle ortaya çıkan bireysellik öykünün geri kalanında Maupassant'ın rehberliğinde okuru gergin bir serüvene sürükler.

Maupassant, öykülerinde olmak isteneni değil, olmamak isteneni anlatır. Pesimist bakış açısı ile kahramanlar ya ölür ya da her şeyden vazgeçip uzaklaşır. Okunduktan sonra ağızda kötü bir tat bırakan bu öykülerde, karakterler 'aciz' bir durumdadır. Sürekli kaybeder. Bu süreçte servet, kadın, bürokrasi, dünya sıkıntıları insanı yıpratır. İnsan birçok şey ister ancak bu isteklerine bir türlü ulaşamaz. Sonrasında da hedeflerinden mahrum kalmanın verdiği sıkıntı ve bunalım ortaya çıkar [2].

Gustave Flaubert'in *Madam Bovary*'si ile birlikte romantizm çökmüş, romantik unsurlar taşısaya da yazarlar gerçekçi eserler vermeye yönelmişlerdir. Olguculuk ile birlikte tek bir dünya, tek bir 'gerçeklik' öne çıkar. Deneyimsel olan, gözle görünen gerçektir. Bunun sonucu olarak anlatı sanatı da laboratuvar ortamında çekilmiştir. Diğer taraftan yazar ile okurun uzlaşımına dayanan uyumlu bir 'metin dünyası' oluşmuştur [3].

Pierre ve Jean adlı kısa romanda da bu düşüncesini doğrular niteliktedir. Kurgu ve içerikte kusursuzluğu hedefler fakat amacı karakterlerin ruhsal değişimlerini, huzursuzluğa neden olan kötülüğün yavaş yavaş büyümesini, burjuva toplumundaki yozlaşma ve iki yüzlülüğü, çıkar ilişkilerini, bireyselliği, maddi çıkarlara dayalı sınıfsal çatışmayı ve yabancılaşmayı ortaya çıkarmaya önem verir. Romantizm, realizm ve natüralizm, Maupassant'ın kurgu dünyasında yararlandığı bir araçtır [4, 5].

Öykü düzenine, bütünlüğüne çok dikkat eden, gerçekliği ifade etmek için anlatı ve dile gerekli özeni gösteren, genelde insanın ve yaşamın olumsuz ve kötü yönlerine odaklanan Maupassant, öykülerinde her kesimden insana ve duyguya yer vermiştir. Ancak genelde, içerisinde de bizzat bulunduğu burjuva sınıfının aldatici özelliklerine bir anlamda 'kafayı takmış'tır.

1870–1871 Fransa-Prusya savaşının Fransız toplumuna etkisi, Tanzimat dönemi sonrasında Türk toplumunda görülen ruhsal ve bireysel değişim ile benzer özellik gösterir. Bu savaşta ağır bir yenilgi alan ve Almanlara karşı tarihî rekabetin de getirdiği psikolojik üstünlüğü kaybeden Fransa, Paris Komünü ve III. Fransız Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlanan bir savaşı yaşamıştır. Bu süreçte, Fransa'da çok ciddi bir sınıf çatışması meydana gelmiş, burjuva ile halk hiç olmadığı kadar ayrılmıştır. Maupassant için de toplumu şekillendiren birey değil, bireyi şekillendiren toplumdur. Bu nedenle insanı ve çevresini dış koşullarla bağlantılı hareket eden bir uydu gibi değerlendirmiş, zaten sahip olduğu karamsar ruh hâlini, yaşamın içerisinde doğrudan görülen bu adaletsizlik, iki yüzlülük, çıkar ilişkileri ile beslemiştir. Kapitalizmin Fransız toplumunda yarattığı yozlaşmış anlayış ve yaşama biçimi öykülerin bütün unsurlarında görülür. Bir anda zenginleşen insanlar, dolandırıcılık ve sahtekarlığın sorgulanmaması, rant ve çıkar ilişkileri, Fransa'da 1870'den başlayarak bu yüzyılın sonuna doğru devam etmiştir [6].

Schopenhauer, Freud, Nietzsche gibi filozofların varlık ve hiçlik felsefesinden etkilenen ve bu nedenle toplumsal ilişkilerdeki çarpıklığın ve yabancılaşmanın sonuçlarını ahlaki ve ruhsal olarak ele alan Maupassant, bu sorunların insan psikolojisinde yol açtığı derin yaraları anlatırken, genel hikayelerinde ve *Pierre ve Jean*'da tıpkı 'Yeşilçam' hikâyelerini andıran sahneler yaratır. Schopenhauer'in özellikle 'pessimisme' felsefesi, Maupassant'ı yaşamı boyunca etkilemiştir. Alman filozofa göre dünya anlamlı bir yer değildir; bundan dolayı felsefeye düşen iş de anlam yorumları olmayıp, bu anlamsız dünya içinde insanoğluna bir şekilde yolunu buldurtmaktır [7].

Chamfort'a göre ise mutluluk kolay şey değildir, kendimizde bulmak çok zor, başka yerde bulmak ise imkansızdır [7].

Maupassant'ın karakterleri bu minvalde yaratılmış, karakterlerin yalnızlık duygusu, pesimist, nihilist ve bencil dünya görüşlerinin etkisinde kalarak biçimlendirilmiştir. Yazarın yaşadığı rahatsızlık, nevrotik bozukluklar ve dürtüler eserlerindeki bu havanın temel kaynaklarından biridir. Ayrıca Freud'daki gibi toplumu, insanın biyolojik dürtülerini denetleyen ve baskılayan bir kavram olarak görmüştür. Bu nedenle insan kendini özgür hissedemez. Toplumsal normlara uyan insan nevrotik, uymayan insan ise suç işler ve dolayısıyla suçlu olur. Dolayısıyla toplum insanın düşmanıdır ve tüm olumsuz özelliklerinin gelişmesine yol açar. Topluma yeniden dönemeyen insan yalnızlaşır ve bu durum yaşamın sonuna kadar sürer. Maupassant'a göre, insanın gerçek yalnızlığı varlığın gizemli yasalarına ulaşamamak ve bunları gerçek anlamda bilmemektir [4].

Maupassant'a göre romancıların amacı, bir öykü anlatmak, eğlendirmek ya da etkilemek değildir, olayların gizli ve derin anlamlarını anlamaya ve bunlar üzerinden düşünmeye zorlamaktır [4]. *Pierre ve Jean* romanında da anlatım rahatlığı ve üslup bakımından Fransız yazar, okurun dünyasında her şeyi kolaylıkla canlandırmasını sağlar. İlk etapta kahramanlarını tanıtır ve okura tarafını seçme imkânı tanır. Okurun kendisini Pierre veya Jean yerine ya da Madam Roland yerine koyması için bir alan bırakır. Böylece okur kendini gerçek bir dünyada hissedebilir. Pierre'in kıskançlığı ve öfkesi, Jean'ın bu duruma kayıtsızlığı ve çıkarıcılığı, bay ve bayan Roland'ın da çaresizliği Maupassant'ın ustalığıyla fiziksel yapıları, davranış biçimleri, ruh hâlleri ile anlatılır. Bu esnada diyaloglara başvurulur. Okura ya da karakterlere doğrudan müdahalede bulunulmaz. Eylemler edilgen yapıda değil etken yapıdadır.

Maupassant'ın gerçekliği, gerçeğe uygundur ancak öykü içerisinde yaşamın her iki bölümü de birlikte verilir. Öyküde görülen evren asıl gerçeklik, yani gerçeğin tam da kendisi değil, onun yeniden kurgulanmış şeklidir. Çünkü türün doğası gereği, onun okura ulaşmasını sağlayan, bir aracının varlığı söz konusudur [4]. Yazar, bu noktadaki düşüncelerini şu şekilde belirtir.

Öyleyse gerçeği yaratmak demek olayların alışılmış mantığına göre gerçeğin tam bir düşlemini kurmaktır; yoksa karmaşık bir biçimde akıp giden olayların tıpatıp bir kopyasını ortaya koymak değildir. Onun için yetenekli gerçekçilere hayalci demek bence daha doğrudur [8].

Maupassant, öykülerinin iç bütünlüğünü sağlamada büyük bir yeri olan gelişme bölümünün anlatıcısını seçmede titiz davranmaya önem verir. Gelişme bölümünün en önemli işlevi olan sonuç kısmının hazırlanması için yazar, okur-anlatıcı, anlatıcı-öykü, öykü-anlatıcı-sonuç ilişkileriyle tanımlanabilecek öykünün iç mantıksal yapısının kurulmasına özen gösterir. Bunu gerçekleştirirken de bir yaklaşım sergiler. Bu yaklaşıma göre anlatıcı ile gelişme bölümünde anlatılan konu arasındaki ilişki tutarlılığı ile okura güven vericiliği amaçlar [9].

Pierre ve Jean'da, gelişme bölümlerinde anlatıcı karakter Pierre'dir. Kardeşine duyduğu öfke, belki de tek arkadaşı olan Marowsko ve meyhanedeki kızın miras konusunda Pierre'in aklını karıştırması ve onun bir anlamda dedikodu kazanına düşmesine neden olmaları gelişme bölümünde Pierre'in içerisinde bulunduğu durumun daha da karmaşık hale gelmesine neden olan unsurlardır. Maupassant'ın diğer öykü ve romanlarında yer alan korku motifi, burada ölüm ya da yalnızlık korkusu olarak değil şüphe korkusu olarak kendini göstermiştir. Pierre, öncelikle Jean'ın sahip olduğu mirasın kaynağının bir yasak ilişki olduğunu düşünmek istemez, bunu düşünme şüphesinden korkar ve bir an önce bu durumdan kurtulmak ister. Maupassant, Pierre'in zihnini meşgul eden yorucu ve yabancılaşmış duyguların yanına bir de toplumda parazit olarak gördüğü insanların gevezeliğini ve patavatsızlığını da ekler.

Şimdi onu bu sorunu kurcalamaya iten neden, ne kıskançlıktı ne de üç günden bu yana savaşıyor gizleyebildiği içten gelen bayağı hasetlikti. Asıl neden müthiş bir şeyin korkusuydu: Kardeşi, Jean'ın bu adamın oğlu olduğuna kendisinin de inanmış olması korkusuydu [8].

Karakterlerin ruh durumunun uzun uzadıya anlatılması yerine, karakterin belirli durumlar karşısında istemsiz olarak sergilediği tavrın ve davranışın nasıl olduğuna odaklanılmasının romancının hedeflediği bir nokta olması gerektiğini söyleyen Maupassant, bu durumun öyküye

hareket ve renk verdiğini ve öykünün canlanmasını sağladığını da ifade eder. *Pierre ve Jean* romanında da Pierre'in yalnız kalmaya çalışması, fırsat bulduğu zamanlarda bir limana sığınması kendini kötü hissettiği her an bu mekâna gelmesi karakterin içerisinde bulunduğu karamsarlık ve çıkmazlığın anlaşılmasını sağlar.

Yazarın yakın dostu Flaubert'in 'Madam Bovary benim' sözü yazarın yarattığı karakterin ruhsal çözümlemelerini kendine bakarak ortaya çıkardığını gösteriyordu. Aynı durum, Maupassant için de geçerlidir. *Pierre ve Jean*'de, Maupassant'ın 'Pierre' karakterine büründüğünü ifade etmek mümkündür. Çünkü Maupassant'a göre dâhi olmayan kişiler yani kendi gibi olanlar, yalnızca bilinçli, inatçı birer işçi olarak sürekli kendileriyle uğraşır bu da karşılaşacakları zor durumlara mücadele etme imkânı sağlar. Kuşku, korku, intikam ve acı dolu Pierre, tıpkı gündelik hayatta olduğu gibi bir anda ve acımasız şekilde olan miras olayına karşı kinci ve coşkun bir karaktere sahip olmasına rağmen uzun bir süre bu konu hakkında düşünür ve Jean ile annesine uzun bir süre sonra duygularını açıklar. Pierre'in ruh çözümlemelerinde ise 'sözcük koleksiyonculuğu'na girişmeyen yazar, sade ve yoğun diyaloglarla anlatımı güçlendirir. Böylece kısa ayrıntılarla küçük bir alan içerisinde Maupassant, bir kurgu gerçekleştirir [10].

Pierre ve Jean'da iki kardeş arasındaki ilişkinin boyutları, bu iki kardeşin neredeyse tamamen zıt özelliklere sahip olduğunun belirtilmesi, hikâyenin henüz başlarında okura bildirilir. Fakat bu zıtlık, gelişme bölümünde meydana gelen üvey evlat durumunun habercisi olarak algılanmayabilir. Okur, iki kardeş arasındaki zıtlığın başlangıçta normal olduğunu düşünebilir. Bu aşamada karakterler yargılanmaz, hüküm okura bırakılır. Maupassant'ın bu süreçte tıpkı örümceğin ördüğü ağ gibi kurguyu ve içeriği oluşturmaya başlar. Pierre esmer, kinci, heyecanlı, kiskanç ve sanatsever bir kişiliktir. Jean ise sarışın, sakin ve yumuşak karakterlidir. Bu iki karakterin zıtlığından bir problem oluşacağı algısı hissettirilir ancak olayın miras ve yasak ilişki boyutuna taşınması okuru heyecanlandırır ve şaşırtır.

Maupassant'ın *Pierre ve Jean* romanında, tıpkı *Bir Hayat, Bel - Ami, Oriol Dağı* gibi eserlerin içeriklerinde olduğu gibi [11] sorunlu bir ailesel veya toplumsal yapıdan ötürü meydana gelen, kendini değersiz hisseden bir karakter ve bu karakterin sahip olduğu derin düşünceli, kötümser ruh hali, yalnızlık duygularıyla boğuşan bir duygu dünyası içerisinde yaratılmıştır. Pierre, miras konusunda yine yalnız kalmak istediği bir yer olan limana giderek derin düşüncelere dalar ve kendini sorgular. Burada konuşan hem Pierre hem de Maupassant'tır.

Herhangi bir olayın iç güdülerine kapılmaya yatkın varlıkta uyandırdığı bu fizyolojik bilmeceyi, zekanın eğitimiyle kendini aşan düşünceli varlığın isteklerine, iyi ve doğru saydığı şeylere tümüyle aykırı olarak içinde bir sürü acı ve tatlı duygular, düşünceler uyandıran bu bilmeceyi çözmek için derin derin düşündü [8].

Pierre bu anda kiskançlığın doruklarına ulaşır. 'Demek Jean'ı kiskanıyorum! Doğrusu bu alçakça bir şey! Şimdi artık eminim, Çünkü o anda aklıma ilk gelen şey, Jean'ın Madam Rosemily ile evlenmesi oldu. Bununla birlikte insan sağduyuyla usluluktan öğrendirmek için yaratılmış bu akıllı küçük hindiyi sevdiğim de yok... Bu yaratılmış nedensiz bir kiskançlık, kiskançlığın da kendisi, özü... Sırf kiskançlık için duyulan bir kiskançlık... Bunun bir çaresine bakmalı!' [4].

Flaubert ve Schopenhauer etkilerinin birlikte yer aldığı bir noktada duran roman karakteri Pierre, insanoğlunun yazgısı karşısında kaçınılmaz bir çaresizlik içerisinde olduğunu, mutsuzluğun, kiskançlığın, çelişkilerin ve dibe vuruşun esasında varoluş kökenli olduğunu anlatmaya çalışır.

Flaubert'teki sonsuz düşüş imgesi, acı çekmenin kaçınılmazlığı algısı, zamanın yıkıcı etkisine inanma durumu, mutluluğun geçiciliği bilinci, 'mutsuz son' kurgusu Maupassant'ın romanlarında çok fazla değişikliğe uğramaz [12]. Maupassant, bu romanında da acıdan kurtulmanın mümkün olmadığını her fırsatta, karakterlerinin diyalogları üzerinden vurgulamıştır. Pierre ve Jean ile birlikte Madam Roland'ın da itirafları sonrasında bağışlanmak isteyen Jean; '*bağışlanmanın verdiği acı kadar kötü bir şey olamaz*' [8] diyerek acı deneyimin öznesi olmayı başarır ve roman genelinde yaşanan pesimist ruhsal durumun sadece Pierre ve Madam Roland ile sınırlı olmadığını gösterir.

Halbuki Jean, yazar tarafından *'herhangi bir kimseyle çatışmak şöyle dursun, kendi nefsiyle çatışmayı bile sevmeyen'* [4] bir karakterdir.

Normandiya arka planında, sakin ve huzurlu bir yaşama sahip olan Roland ailesinin Maupassant'ın çoğu öyküsünde görülen parçalanmış, kendi gerçekliğinden uzak, bencilleşmiş, çıkar ilişkilerine dayalı, kapalı bir toplum, resmi ve yozlaşmış aile yapısı normlarına uygunluğu bir miras olayı ile ortaya çıkar. Yazarın toplumsal eleştirisini somut bir hale getirmesini sağlayan bu olay, birey ve toplum ahlakının ne kadar acımasız bir düşüklüğe sahip olduğunu da göstermektedir. Örneğin Bay Roland, Jean'ın yakın aile dostundan gelen bu yüklü mirası hiç sorgulamadan kabul eder. Ertesi gün notere gitmeyi dört gözle bekler. Keyfine düşkün, kuyumculuk yaptığı esnada burjuva ortamının atmosferini solumuş, eşinin yanı başında kendisine ettiği ihanetin farkında olamayacak kadar ilgisiz ve *'carpe diem'* odaklı bir karakter olan Roland, yazar tarafından yargılanmasa da okurda gerekli düşüncüyü uyandırır. Örneğin Pierre'e göre *'para insanı ne bilgin ne da ahlaklı yapar. Para, bayağı ruhları alçaltır, güçlülerin eline de kudretli bir manivela verir'*. Baba Roland'a göre ise para yaşamı *'tatlı'* geçirmek için bir araçtır. *'İnsan dünyaya hayvan gibi çalışmaya gelmemiştir. Jean de parasının sefasına bakmalıdır'* [4].

Roman boyunca saf ve sevgi dolu bir karakter olarak betimlenen Louise Roland ise, Maupassant'a göre tüm kırılmaların omurgasını oluşturan ihanetin oyuncularından biridir. Miras konusuna kadar Roland ailesinin sevgi dolu aile tablosunun bir motifi olması, Marechal'in bu aileye duyduğu dostluk ve bağlılık Maupassant'a göre dönemin burjuva toplumunda görülen adi bir aldatmacadan başka bir şey değildir. Maupassant'a göre birey, duygu ve düşünceleri anlaşılmaz, düşleri gerçekleşmez bir varlıktır ve bunun sonucuna yalnızlığa ve sonu gelmez bir mutsuzluğa mahkumdur.

Maupassant'ın karakterlerinin genel özelliklerinin başında paracı, hırslı, kuşkucu, sert ve mantıklı olmaları gelir [13]. Bunun yanı sıra yazarın en çok tercih ettiği temalardan olan, iyi niyetli ve masum bir adamın, acımasız bir kadın tarafından sömürülmesi de *Pierre ve Jean*'da Madam Roland üzerinden karşımıza çıkar.

Rosemily ile Jean arasında olan aşkın da aslında çıkar ilişkisine dayalı bir yapıda olduğunu görmek zor değildir. Jean'ın bir mirasa konmaması durumunda Rosemily'nin onu kocalığa kabul etmesinin mümkün olmayacağı okur tarafından varılan yargılardan biridir. Burada Maupassant'ın kadınlarla ilgili acımasız düşüncelerin etkisinin olduğunu söylemek de mümkündür. Ona göre kadınların gözleri keskin, zekâları uyanık, düşünceleri bulanık ve kuruntulu olur. Yazara göre aşk, iki yüzlü, çıkara dayalı, ihanet ile aldatma ile dolu bir dünyadır. Eylemin öznesi herkes olabilir fakat Madam Roland ve Rosemily, Maupassant'ın kadınlarla ilgili düşüncesinin de bir kurbanı olmuştur. Tüm bu olanlara göre Madam Roland çok rahattır. Temiz ruhlu birisidir, günahı için çok ağlamış olabilir ancak kadınlar çabuk unuttur. *'Zaten bütün kadınlarda bu unutma özelliği olağanüstü değil midir?'* [4]. Maupassant kadınları bir zevk aracı olarak görmektedir. Romanda Pierre meyhaneci kız ile karşılaşmasında *'kadınlar bize bir düşlem ya da lüks aylası içinde görünmelidir... Ancak o zaman bayağılıkları şiiirleşir'* der [8]. Onun için kadınlar, bir yandan erotik zevkin objeleri, en ateşli ihtiraslarına cevap vererek erkekleri mutlu eden yaratıklar iken diğer yandan kadınların bir başka işlevi de hiç kuşkusuz yazarın yaşadığı devrin ahlaki çöküntüsünü ve değerler erozyonunu sergilemektir. Bohem sanatçıların alışılmadık, yerleşik değerlere göre ahlaksız yaşamları, Maupassant'a çekici gelmiştir [14].

Pierre'in yaşadığı kırılma, kapanma ve daralma imgelerinin somutlaştığı deneyimlerden biri de annesinin babasına karşı ihanetidir. Pierre hem içindeki anne sevgisinin kirlenmesine hem de ihanete çok sinirlenir. Ayrıca Madam Roland, bunca yıl bir yalan ile yaşamıştır. Yazarın kendi yaşamında da annesine ne kadar düşkün olduğu ve anneliği hiçbir hata yapma lüksü olmayan kutsal bir kurum olarak gördüğü bilinmektedir. Maupassant da bu durumu okura şöyle anlatır:

İyi ama annesi onun sevgisine, kutsal saygısına ihanet etmişti, bütün anneler gibi o da oğluna karşı lekesiz kalmak zorundaydı. Adeta kine varan öfkesinin nedeni de annesinin babasından çok kendisine karşı suçlu olmasıydı...

Erkeklerle kadınların sevgisi, iki tarafın rızasıyla yapılmış öyle bir anlaşmadır ki, zayıflık gösteren ancak ihanetle suçlanır. Ama kadın, anne olunca doğa ona bir soyu teslim ettiği için, görevi büyümüş sayılır. Artık kötülük etti mi, bir alçak, bir ahlaksız, bir aşağılık olur [8].

Madam Roland'ın Marechal ile yaşadığı yasak ilişki, her ne kadar Louise Roland'ın içerisinde bulunduğu sevgisizlik ve zayıflık anından da kaynaklansa onun ihaneti, saf ve temiz duyguların istismarıydı.

Jean, sahip olduğu mirasla ilgili olarak ilk etapta derin bir ahlaki sorumluluğa sahip olmasa da sonuç bölümüne doğru beklenmedik bir şekilde kendini sorgulamaya başlar. Ancak burada Maupassant, Sokrates'in ve Rousseau'nun sevmediği ahlakçılığını devreye sokmaz. Çünkü ona göre insan doğal olarak iyi değildir, toplum onu sonradan bozmaz. İnsan kötü olarak doğar ve ölür.

Maupassant, psikolojik bir roman yazarı olmamasına rağmen, kahramanlarının ruhsal analizlerini yapmak ve onları okura tanıtmak için sürekli aktiftir. Onun karakterlerinin iç dünyaları, gerek diyaloglar, gerek davranışlar ile okura belirgin bir şekilde aktarılır.

'Doğruluk maskesine bürünen bencilliği, kılık değiştiren çıkarları ruhunda çarpışıyor, boğuşuyordu' diyen Jean, ahlaki sorgulamaya şu şekilde devam eder.

Birdenbire şöyle düşündü: 'Madem babam sandığım adam, benim babam değil, öyleyse ne sağlığında ne de öldükten sonra servetinden yararlanacağım; zaten bu ne bana yakışır, ne de doğru bir şey olur, bu kardeşimi dolandırmak olur [8].

Bu yeni görüş biçemi onu avutsa da Jean paradan vazgeçme cesaretini 'kısmen' göstermiş, *'İnsan bazen her şeyden özveride bulunmayı, en güzel amaçlardan vazgeçmeyi bilmeli'* [8] diyerek Marechal'in yüklü mirasına sahip olmak için hem bir gerekçe bulmuş hem de vicdanını bir nebze de olsa teselli etmeye çalışmıştır. Fakat Jean, bir dilenci gibi ortada kalmayı da göze alamamıştır.

Sonunda Pierre, içerisinde bulunduğu toplum ve çağdan nefret eden ve idealleri için her şeyi bırakıp hedefinin peşinden koşan, farkındalık sahibi bir karakter olarak roman sonunda gemiye binerek başka bir diyara gider. Bu yolculuk onu belki de hiçliğe götürecektir. Ana karakter olan Pierre, Maupassant'ın odak noktasında bulunması nedeniyle, yazarın öykü sonunda en çok zarar gören karakter olmasına neden olur. Geride kalan Jean, bay ve bayan Roland ile Rosemily'nin hayatı hakkında bilgi verilmez. Fakat bu yozlaşmış düzenden kaçarak kendini bir anlamda kurtaran Pierre, yazarın toplumsal boyutta ele aldığı düşünceyi başarılı bir şekilde yansıtır.

Matmazel Fifi Öyküsü Üzerine

Matmazel Fifi adlı kısa öyküsünde Maupassant'ın mekânı, bu kez kendisinin de bir dönem içerisinde bulunduğu Fransa - Prusya Savaşı sonrasında ele geçirilmiş bir saraydır. Tanrısal bakış açısı ile anlatılan ve geliştirilen kurguda yenik Fransızlar, Prusyalı komutanın bakış açısıyla resmedilir. Yazarın hikayelerinde çok sık görülmeyen bir 'muzaffer' karakterler topluluğu burada yer alır. İnsan güçsüzlüğünü yapıtlarının bir şartı olarak gören ve genelde centilmen duygulara yer vermeyen yazar, eril bir ortamda kullanılan ifadelere sıklıkla yer verir. Henüz daha çok genç olan ve bu nedenle bıyıkları yeni terleyen, hoşgörülü, kibar ve kendine bakan bir erkek, bu ortamda olsa olsa bir kadın olabilir.

Kadınların bir zevk objesi olduğu Maupassant öykülerinde olduğu gibi, bu durum *Matmazel Fifi*'de de geçerlidir. Ülkesi işgal altında olan Fransız kadınları, Prusya - Alman ordusunun subayları tarafından Matmazel Fifi haricindeki herkes tarafından aşağılanır. Maupassant'ın oluşturduğu resmin içerisini doldurması, etkileyici ve detaylı betimlemeler, okurlarına hiçbir yorum alanı bırakmadan fikirlerini açık bir şekilde ifade etmesi ve hiçbir şeyi şansa bırakmaması, bu öykünün kurgusunda ve üslubunda da kendini gösterir. Dolayısıyla okur, okuduğu bir Maupassant öyküsündeki spiritüel ve duygusal anlamları kaçırmasa da öykünün fiziksel nitelikleri ona haz vermeye devam eder. H.E. Bates'e göre bu durum tıpkı fiziksel yönden çekici olan, fakat başka bir özelliği olmayan güzel bir kadın gibidir [15]. Fiziksel nitelikleri sağlarken de okuru gösterişli doğa betimlemelerinin ve uzun, sıkıcı tasvirlerin altında ezmeyip 'duru, ılık ve ince bir boya gibi' diyalog ve anlatımlarını tamamlar [16, 17].

Maupassant'ın öykülerindeki kadınlar genelde paranın, tutkunun, kıskançlığını ve hırsın kurbanı olur. Onun öykülerinde kadınlar ya çok saf kalpli, zengin, burjuva ya da kötü kalpli, fahişe, ahlaksızdır. Bu öyküde de 'Ben bir kadın değilim; ben sadece bir oropuyum ve Prusyalılar'ın istediği de sadece budur' [9] diyen kadının kendini aynı zamanda esarete karşı savunarak Matmazel Fifi'yi öldürmesi, yazarın basit ancak bir o kadar yüce olan karakter örneklerinden biridir. Diğer subaylara göre nispeten daha masum olan Matmazel Fifi'nin bu isyana kurban gitmesi ile yine yazarın 'zayıfların ezilmesi' motifine uygun bir olaydır.

Maupassant'ın en çok kullandığı temalardan biri olan intikam, bu öyküde kahramanı kadın olan bir olay sonucunda kendini göstermiştir. İşgal altındaki topraklarda yeterince aşağılanan, saf ve temiz duyguları sömürülen bir kadın duruma isyan ederek öfkesinin kurbanı olsa da intikamını almayı başarmıştır.

Sonuç

Maupassant, *Pierre ve Jean* ile *Matmazel Fifi* adlı eserlerinde anlatı tekniği olarak giriş bölümlerinde diyaloglar hâlinde karakterlerin nasıl bir atmosferde, ruh hâlinde ve mekânda olduklarını okura bildirir. Bu esnada geçmişte neler yaptıklarını da öğrenmek mümkündür. Öykücü, sanki yakın bir arkadaşıyla konuşuyormuş gibi içtendir ve anlatılacak öyküye karşı bir hazırlık aşamasında bulunduğu için burada fazla zaman kaybetmez. *Pierre ve Jean*'da iki kardeşin eğitim durumu, fiziksel özellikleri, kişisel zevkleri belirtilir. *Matmazel Fifi*'de de askerlerin bulunduğu dönem, ast ve üst ilişkisi, hikâyeye konu olan ada sahip olan karakteri yazar anlatır. Yazar, olay örgüsünü tanrısal bakış açısıyla sunarken diyalogları anlatıya güç katmak için kullanır. Malzemenin gerçek yaşamdan alındığını da kanıtlamaya çalışır. Kişilerin içerisinde bulunduğu psikolojik durum, toplum yapısı, ahlak değerleri, normlar ve kültürel yapılanma bu anlatımla ortaya çıkar.

Bütün hikâye ve romanlarında olduğu gibi *Pierre ve Jean* ile *Matmazel Fifi*'de de yer alan, hareketli ve heyecanlı yapı, derin kurgu, yalın, etkileyici ve yoğun anlatım ve gerçeğe yakın kişiler karakterler, Maupassant'ın yaşama bakış açısını doğrudan gösteren ve olayları okura bırakmadan çözen bir üslubun ifadesidir. Voltaire'nin 'Bu dünyayı tıpkı dünyaya gelirken onu bulduğumuz gibi, yani aptal ve kötü bir biçimde terk edeceğiz' ifadesini ontolojik yorumları ve karamsarlığı ile destekleyen Fransız yazar, dramatik olaylar ile düşünce sistemini karakterleri üzerinden okura aktarır. İnsanın varoluşundaki kötülük detaylı olay örgüsü içerisinde ortaya çıkmayı bekler. Diğer bir kısa hikayeci Çehov'un aksine gücünü kişilerden çok olaylardan alan Maupassant öyküleri, dağınık bir süreçte de olsa insanın hiçbir şekilde kaçamayacağı mutsuzluk, düşüş, gaflet ve karamsarlığa bağlanır. Onun öykülerinde yaşamında yer alan kişiler ve olaylar sıklıkla bulunur. Yazara göre de bu durum son derece normaldir. Sanatçı, kendi gerçekliğini yaratmalıdır ancak bu gerçek her zaman yaşamda görülen göstergeler olmayabilir. Hem savaş meydanında hem burjuva içerisinde, hem doğada hem de sarayda yaşayan Maupassant, insanın toplumdaki kayıtsız kalamayacağını, bir türlü yalnız kalmayı başaramadığı için bunalımdan da kurtulamayacağını, sosyal süreçlerin her zaman özgürlüğü kısıtlayıcı bir yapıda olduğunu anlatır. Karakterler mutlu olsa bile çekecekleri ceza çok gecikmez. Sonuç olarak da karakterler ya ölür ya da acınası bir hâl alır. Bu dünyada sonları 'hiçlik' olur.

Tanrısal ve gözlemci bakış açısının getirdiği özgürlük alanından yararlanan, psikolojik tarafa ağırlık vererek kahramanların iç dünyasını mercek altına alan Maupassant, karakterlerinin düşündüklerini ve bilinçaltındaki duygularını açığa vurmayı başarır ve böylece okura fazla yorum alanı bırakmadan olayı geniş ve sınırsız bir çerçevede ifade eder. Yazar, kendi gerçek evreninin tanrısı olduğu için, karakterlerinin yaşadığı olayların öncesini anlatma ihtiyacı duymayabilir. Fakat *Pierre ve Jean* romanında karakterlerin geçmişleri hakkında az da olsa bilgi sahibi olunabilmektedir.

Kişisel çatışmalar üzerinden 1870 Fransası hakkında bilgi veren, diyaloglarla gerilim unsurunu canlı tutan Maupassant, Prusya yenilgisi sonrasında Paris Komünü ve III. Cumhuriyet gibi önemli iç gerilimlerin nedeni ve sonucu olan sınıflar arası nefreti ve çıkar ilişkilerini, bu çalışmada

incelenen iki eserde de göstermektedir. Sosyal ilişkilerin yozlaşması, karakterlerin çıkarlarını korumak uğruna ahlaki normları hiçe sayarak kurlsız ve acımasız bir mücadeleye girmesi, tarafsız bir bakış açısı ve hareketli bir seyirle anlatılır. Maupassant için gerçek, görülen ve hissedilendir. Aldatmaca ve yapaylık, gerçekliğin değerini eksilttiğinden dolayı her zaman uzak durulması gereken zararlı düşüncelerdir.

REFERENCES

1. Yıldırım, Ali, Şimşek Hasan. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri [Qualitative Research Methods in Social Sciences]. 11.Baskı. – Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018. – 366 s. [In Turkish]
2. Uçan, H. Yazı'nın Niteliği ve Yazı Mekanlarının İşlevi [The Nature of Writing and the Function of Writing Spaces] // AKÜ Sosyal Bilimler Dergisi. – 2012. C:14, S:2, s. 35–51. [In Turkish]
3. Uçan, H. Kısa Öyküye Kuramsal Bir Yaklaşım Denemesi [An Attempt at a Theoretical Approach to the Short Story] // İlmi Araştırmalar. – 2002. S: 14, s. 197–207. [In Turkish]
4. Büyükaslan, A. Maupassant'ın 'Korku' Adlı Öyküsünde Korku [Horror in the story of Maupassant «Horror»] // S. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. – 2003. – S. 301–315. [In Turkish]
5. Büyükaslan, A. Bilişim Teknolojilerinden Yararlanarak Maupassant Öyküleri Üzerine Tematik Bir Çalışma [A Thematic Study on Maupassant Stories Using Information Technologies] // S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. – 2003. – S. 311–319. [In Turkish]
6. Yılmaz, A. Kötümserlik ve Mutsuzluk İzlekleri Çerçevesinde Guy de Maupassant'ın Romancılığı: Bir Hayat Örneği ve Flaubert Etkisi [Guy de Maupassant's Novelism within the Framework of Pessimism and Unhappiness: A Life Example and the Flaubert Effect] // CÜ Sosyal Bilimler Dergisi. Aralık, 2011. C: 35, S: 2, s. 45–60. [In Turkish]
7. Aydın, A. Yaşama Bakışta Guy de Maupassant'ın Yakup Kadri Karaosmanoğlu Üzerindeki Etkileri [The Effects of Guy de Maupassant on Yakup Kadri Karaosmanoğlu at a Glance at Life] // Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. – 2002. C:12, S:2, s. 105–128. [In Turkish]
8. Kösemihal, B. (Çev.), Guy de Maupassant - Pierre and Jean, MEB Dünya Klasikleri Dizisi, NO:39. – İstanbul, 1999. – 160 s.[In Turkish]
9. Kızılcım, Y. Guy de Maupassant ve Ömer Seyfettin'de Öyküleme Teknikleri [The Techniques of Storytelling in Guy de Maupassant and Omar Seyfettin] // Kazım Karabekir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. – 2008. S:18, s. 217–232. [In Turkish]
10. Özer, H. Bir Oryantalizm Eleştirisi: Gizli Mabet [A Critique of Orientalism: The Hidden Sanctuary] // Tübar XLI, Bahar, 2017. – S. 258–276. [In Turkish]
11. Yaşar, H. Guy de Maupassant'ın «Sicim» İnden Refik Halit'in «Vehbi Efendi'nin Kuşkusu'na» İzler [From Guy de Maupassant's «Twine» to Refik Halit's «Vehbi Efendi's Doubt».] // Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi. – 2012. Bahar, S:16, s. 233–256. [In Turkish]
12. Dobrenkov, V.İ. Marksizm ve Psikoanaliz [Marxism and Psychoanalysis] / Çev. Ali Özdoğu. – İstanbul: Sorun Yayınları, 1999. – 160 s.[In Turkish]
13. Tansel, H. (Çev.) Guy de Maupassant - Pierre and Jean [Guy de Maupassant - Pierre ve Jean]. – İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018. – 192 s. [In Turkish]
14. Günday, R. Maupassant'ın Güzel Dost (Bel-Ami) ve Peyami Safa'nın Sözde Kızlar Romanlarında Bir Ahlak Sorunu Olarak Evlilik Dışı İlişki [Extramarital Affair as a Moral Problem in the So-Called Girls Novels of Maupassant's Beautiful Friend (Bel-Ami) and Peyami Safa] // Tübar XX. – 2006. – S. 61–103. [In Turkish]

15. Ezber, G. (Çev.), H.E.Bates - Çehov ve Maupassant [H.E.Bates - Chekhov and Maupassant]. 2007. [Electronic resource]. URL: Oggito.com <https://oggito.com/cehov-ve-maupassant-12201755107> [In Turkish]
16. Harmancı, M. (Çev.) Guy de Maupassant – Öyküler [Guy de Maupassant – Stories]. – İstanbul: Epsilon Yayınları, 2016. – 240 s. [In Turkish]
17. Yener, L. Sema Kaygusuz: Hikayeden Romana [Sema Kaygusuz: From Story to Novel]. – İstanbul Bilgi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü, Yüksek Lisans Tezi. 2010. – 95 s.[In Turkish]